

JAVNO PREDUZEĆE RTCG
RTCG Broj 01-4795/1
Radio i Televizija Crne Gore
Podgorica, 23. 06. 2023. god.

**IZMJENE I DOPUNE
FINANSIJSKOG PLANA RTCG
za 2023. godinu**

Podgorica, jun. 2023.

SADRŽAJ

UVOD	3
I Planirani prihodi i rashodi	5
II Plan prihoda.....	6
III Plan rashoda	8
TROŠKOVI LIČNIH PRIMANJA	10
DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI U FUNKCIJI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA	11
TEKUĆE I INVESTICIONO ODRŽAVANJE	14
AMORTIZACIJA.....	15
PLAN POTREBA ZA INVESTICIONIM ULAGANJIMA ZA 2023	16
ZAKLJUČAK.....	17

UVOD

Radio i televizija Crne Gore je javni servis i kao takav treba da zadovolji najširi javni interes. Kao nacionalni javni emiter, ima dodatnu obavezu da proizvodi raznovrsne programske sadržaje za sve segmente crnogorskog društva. Da objektivno i istinito informiše javnost, kao i da zadovolji različite zahtjeve i interesovanja crnogorskih građana.

Finansiranje javnog servisa predstavlja kontinuiran izazov sa kojim se suočava njegovo rukovodstvo. Bez finansijske održivosti i predvidljivosti nemoguće je ostvariti ciljeve koji su proklamovani programskim planovima kao i strategijom razvoja. Program javnog servisa treba da teži izvrsnosti, izbalansiranosti i univerzalnosti, a da bi postigli kvalitet i ciljeve javne misije, neophodna su stalna ulaganja u kadrovske, programske, produkcijske i tehničke kapacitete. Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, regulisano je finansiranje kao i izvori iz kojih se finansira RTCG. Izvori iz kojih RTCG stiče sredstava su: budžet Crne Gore, proizvodnja i emitovanje reklamnih sadržaja, proizvodnja i prodaja audiovizuelnih djela (emisija, filmova, serija i dr.) i nosača zvuka i slike, koji su u interesu javnosti, zatim iz sponzorstva programskih sadržaja, organizovanjem koncerata i drugih priredbi iz donacija međunarodnih organizacija namijenjenih tehničko-tehnološkoj i programskoj podršci i stručnom usavršavanju, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

RTCG ostaje posvećena svim principima koji su naznačeni i prilikom donošenja Finansijskog plana u decembru prošle godine, kao i programskim ciljevima od kojih su najznačajniji: Ulaganje u program kroz uvođenje novih programskih sadržaja i AV formata kao obaveza informativnog programa da obrađuje najvažnije dnevno-političke, ekonomske, socijalne i društvene aktuelnosti. Nadalje uvođenje novih programskih sadržaja namijenjenih za mlade, imajući u vidu da je jedan od glavnih problema gledanosti Javnog servisa nisko učešće mladih u strukturi gledalaca. Kao posebno naglašavamo da je povećano povjerenje u RTCG, što nam nameće dodatnu obavezu da ispunimo zacrtane ciljeve.

Tokom maja 2023. godine je potpisan kolektivni ugovor kojim je značajno poboljšán status zaposlenih. Prethodno je uslovalo da se zbog rasta troškova zarada pristupi izmjenama finansijskog plana za 2023. godinu.

Takođe, zbog sporih tenderskih procedura i žalbenih procesa neki tenderi nijesu uspješni, a za iste su bila obezbijedena sredstva u ranijim godinama, što je dovelo do izmjene plana investicija u 2023. godine.

Finansijski plan RTCG za 2023. godinu urađen je u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim medijima, Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, odredbama drugih zakonskih propisa čije odredbe se odnose na djelatnost RTCG, Statutom i normativnim aktima.

Još jednom naglašavamo da se RTCG-u mora obezbijediti institucionalna, pa time i finansijska nezavisnost bez mogućnosti spoljnjih uticaja, posebno bez eventualnog političkog uticaja na njenu uređivačku politiku i ukupnu nezavisnost djelovanja.

Radio i televizija Crne Gore je javni servis i nacionalni javni emiter, pa ima dodatnu obavezu da proizvodi raznovrsne programske sadržaje za sve segmente crnogorskog društva. Da objektivno i istinito informiše javnost, kao i da zadovolji različite zahtjeve i interesovanja crnogorskih građana i svih, a posebno vulernabilnih kategorija.

Nastojanja RTCG u 2023. godini će naglašeno biti usmjerena na kontinuiranu obuku kadra, usvajanje novih trendova i tehnologija jer je to jedini način da se održi korak sa zahtjevnim i obimnim inovacijama koje nameće izuzetno brz razvoj novih tehnologija. Postavljene standarde u visokom tehnološkom kvalitetu slike i zvuka, RTCG će nastojati da što više obogati kvalitetnim programskim sadržajima, Takođe, tokom 2023. godine će se raditi na osavremenjavanju i stvaranju boljeg ambijenta i radnih uslova za zaposlene.

Osim sadržaja planiramo i da vizuelno modernizujemo naše emisije. Cilj nam je takođe i da naš program učinimo zanimljivim i prijemčivim mlađoj populaciji. Uvođenje novih emisija, kao i „rebranding” postojećih, biće praćeno izradom scenografije, novih grafičkih rešenja kao i novog vizuelnog identiteta kroz izbor novog loga RTCG na međunarodnom konkursu čije je raspisivanje planirano za drugu polovinu godine. Predviđena je i postavka velikog led zida u velikom studiju, kao i obnova studijskog mobilijara u svim studijskim cjelinama.

U toku je izmjena zakonske regulative koja će u velikoj mjeri determinisati i rad i obaveze RTCG. U toku su izmjene Medijske strategije, Zakona o medijima i Zakona o RTCG kao i izrada potpuno novog Zakona o AVM uslugama. Naprijed navedeno će zahtijevati upodobljavanje internih akata, sistematizacije radnih mjesta i brojnih drugih internih, proceduralnih akata u skladu sa novim propisima i zakonskom regulativom.

Realizacija i ostvarenje Finansijskog plana za 2023. godinu je uslovljena daljim razvojem situacije i uslova poslovanja izazvanih stanjem državnih finansija, odnosno javnih prihoda, političkom situacijom u zemlji, pa su u takvim uslovima izrade finansijskog plana sve kategorije prihoda i rashoda podložne promjenama, a u skladu sa opštim ekonomskim stanjem i kretanjem makroekonomskih pokazatelja. Takođe, eskalirao je najveći vojni sukob na našem kontinentu od završetka Drugog svjetskog rata, koji za posledicu ima globalnu krizu poslovanja

Uz već započete investicione aktivnosti tokom 2022. godine, planirane su i značajne tehnološke investicije, uz sprovođenje obaveznih aktivnosti na održavanju postojeće opreme, prostora i radnih prostorija.

RTCG svoje poslovne knjige vodi u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji, MRS i MSFI, uz poštovanje internih pravila i politika. Izmjene i dopune finansijskog plana za 2023. godinu urađene su u skladu sa odredbama Zakona o elektronskim medijima, Zakona o

nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore, odredbama drugih zakonskih propisa čije odredbe se odnose na djelatnost RTCG, Statutom i normativnim aktima.

I Planirani prihodi i rashodi

Tabela 1: Planirani prihodi, rashodi i rezultat

1	Elementi	PLAN	REBALANS
		2023	2023
2		3	4
I	UKUPNI PRIHODI	20.908.500	21.138.500
1.	<i>JAVNI PRIHODI (Budžet CG)</i>	17.203.500	17.203.500
2	<i>KOMERCIJALNI PRIHODI</i>	1.090.000	1.200.000
3	<i>OSTALI PRIHODI</i>	2.615.000	2.735.000
II	UKUPNI RASHODI	20.903.500	21.133.500
1	<i>DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI</i>	6.021.150	5.740.150
	<i>Direktni troškovi u funkciji proizvodnje</i>	4.175.100	4.068.000
	<i>Indirektni troškovi u funkciji proizvodnje</i>	1.846.050	1.672.150
2	<i>LIČNA PRIMANJA</i>	9.552.000	10.522.000
	<i>Ukupni troškovi zarada</i>	8.650.000	9.570.000
	<i>Ostala lična primanja</i>	902.000	952.000
3	<i>TEKUĆE I INVEST. ODRŽAVANJE</i>	2.045.350	1.756.350
4	<i>AMORTIZACIJA</i>	3.085.000	3.015.000
5	<i>OSTALO</i>	200.000	100.000
III	NETO DOBIT / GUBITAK	5.000	5.000

Rebalansom ukupno planirani prihodi u 2023. iznose **21.138.500 EUR**. Ukupni rashodi projektovani su u iznosu od **21.133.500 EUR**, i rezultat **5.000 EUR**. Projekcija poslovnog rezultata za 2023. godinu zasnovana je na uravnoteženom odnosu ukupnih prihoda i rashoda.

II Plan prihoda

U nastavku je dat tabelarni prikaz prihoda koji su projektovani u 2023. godini.

Tabela 2 Prihodi

1	Vrsta prihoda	PLAN	REBALANS
		2023	2023
	2	3	4
I	JAVNI PRIHODI	17.203.500	17.203.500
	Budžet CG	17.203.500	17.203.500
II	KOMERCIJALNI PRIHODI	1.090.000	1.200.000
	Marketing-oglašavanje, sponzorstvo itd.	770.000	800.000
	Ostali komercijalni prihodi,teh. usluge reemit. progr, itd	320.000	400.000
III	OSTALI PRIHODI *	2.615.000	2.735.000
	U K U P N O: (I+II+III)	20.908.500	21.138.500

Strukturu ukupno planiranih prihoda u 2023. godini čine:

1. Shodno Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore , iz Budžeta Crne Gore, za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG, preusmjeravaju se sredstva na godišnjem nivou u visini 0,3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike. Planirani iznos javnih prihoda u 2023. godini opredijeljen za Radio i Televiziju Crne Gore iznosi 17.203.500 EUR.

2. **Komercijalni prihodi** u 2023. godini koji su bili projektovani u iznosu od 1.090.000 EUR, pokazuju tendenciju rastu pa se ovim rebalansom predlaže njihovo povećanje na iznos od **1.200.000 EUR** U komercijalne prihode ulaze prihodi od oglašavanja, sponzorstva, reemitovanja programa, tehničkih i produkcijskih usluga i drugi komercijalni prihodi koje RTCG ostvaruje na tržištu, shodno Zakonu. Marketinški prihodi planirani su u iznosu od 800.000 EUR, dok su ostali komercijalni prihodi planirani u iznosu od 400.000 EUR.

3. **Ostali prihodi***, u koje ulaze prihodi od naplate štete od osiguranja, kursnih razlika, naplaćenih otpisanih potraživanja, prihodi po osnovu donacije, zatim ostali finansijski prihodi i ostali prihodi, projektovani su na nivou od **2.735.000 EUR**. U ovaj iznos projektovan je i prihod u iznosu amortizacije donirane opreme (MRS 20) u iznosu od 2.525.000 EUR.

III Plan rashoda

Tabela 3 Rashodi

	Vrsta troškova	PLAN	REBALANS
		2023	2023
1	2	3	4
I	UKUPNI TROŠKOVI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA	6.001.150	5.740.150
	Direktni troškovi proizvodnje i emitovanja	4.175.100	4.068.000
	Indirektni troškovi proizvodnje i emitovanja	1.826.050	1.672.150
II	LIČNA PRIMANJA	9.552.000	10.522.000
	Ukupni troškovi zarada	8.650.000	9.570.000
	Ostala lična primanja: otpremnine, prevoz, pomoć, nagrade i dr.	902.000	952.000
III	TEKUĆE I INVEST. ODRŽAVANJE	2.065.350	1.756.350
IV	AMORTIZACIJA	3.085.000	3.015.000
V	OSTALO (rezerv.sudski sporovi. itd.)	200.000	100.000
	U K U P N O	20.903.500	21.133.500

Strukturu planiranih rashoda čine:

1. Ukupni troškovi u funkciji proizvodnje i emitovanja programa (direktni i indirektni), ovim izmjenama su projektovani na iznos od **5.740.150 EUR**. **Direktni troškovi** su planirani u iznosu **4.068.000 EUR**, dok su **indirektni troškovi** planirani u iznosu od **1.672.150 EUR**.

Najveće učešće u direktnim troškovima imaju troškovi TV prava za sportske događaje, filmove i serije, sopstvenu produkciju dramskog igranog programa, spoljne saradnike, službena putovanja, tehničke veze, itd.

Najveće učešće u Indirektnim troškovima imaju troškovi energenata, troškovi osiguranja, troškovi materijala, ispitivanje gledanosti, i sl.

2. Troškovi **ličnih primanja**, koji su planirani su na nivou od **9.552.000 EUR**, od čega se na zarade odnosi **8.650.000 EUR**, na ostala lična primanja **902.000 EUR**. Rebalansom je predloženo njihovo povećanje na iznos **10.522.000** odnosno od 10,15%. Takođe od nove sistematizacije radnih mjesta i digitalizacije poslovnih procesa kao i broja zaposlenih, moguće su promjene u iznosima planiranih sredstava za lična primanja u 2023. godini.
3. Troškovi **tekućeg i investicionog održavanja**, koji su bili planirani u iznosu od **2.065.350 EUR** se ovim planom smanjuju na **1.756.350 EUR**. Ovo smanjenje ne predstavlja suštinski manja izdvajanja za adaptaciju i održavanje građevinskog objekta, već je zbog visine njihovog iznosa, a u skladu sa MRS predviđeno da budu investicija, odnosno njihovom realizacijom će biti povećana vrijednost zgrade. Pod ovom stavkom finansijskog plana su predviđeni troškovi održavanja opreme i novog sistema za proizvodnju programa iz procesa digitalizacije, troškovi za održavanje i adaptaciju građevinskog objekta i održavanje postrojenja i opreme RTV doma, kao i troškove održavanja vozila.
4. Troškovi **amortizacije**, planirani su bili u iznosu od **3.085.000 EUR**, od čega je projektovani iznos amortizacije donirane opreme **2.520.000 EUR**. Izvršenom procjenom imovine RTCG i uvođenjem rezidualne vrijednosti, projekcija je da će se iznos amortizacije biti manji za oko 70.000 Eur i da će na kraju godine iznositi **3.015.000 EUR**. Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu, Kontnim okvirom i normativnim aktima RTCG, sredstva za digitalizaciju evidentirana su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 20 i imaju karakter državnih davanja. Standardom je propisano da se državno davanje koje se odnosi na imovinu iskazuje u bilansu stanja kao odloženi prihod, a prihod po osnovu davanja priznaje se u toku vijeka trajanja, odnosno amortizacije sredstava, kroz prihod u iznosu amortizacije. Sredstva su dakle prvo knjižena kao odložen prihod, koji se evidentira u bilansu stanja, a ne u bilansu uspjeha, tako da se ona prikazuju i na prihodnoj strani kao prihod u iznosu amortizacije digitalne opreme, ali i na rashodnoj strani kao amortizacija sredstava za digitalizaciju, što je i prikazano u Finansijskom planu za 2023. godinu.
5. **Ostali troškovi** planirani su u iznosu od **100.000 EUR** i odnose se na rezervisanja i troškove po osnovu sudskih sporova, kao i na ostala rezervisanja u skladu sa računovodstvenim politikama i međunarodnim računovodstvenim standardima.

TROŠKOVI LIČNIH PRIMANJA

Tabela 4: Lična primanja

1	Vrsta troškova 2	PLAN	REBALANS
		2023 3	2023 4
	LIČNA PRIMANJA	9.552.000	10.522.000
A	<i>Ukupni troškovi zarada</i>	<i>8.650.000</i>	<i>9.570.000</i>
1.	Neto zarade zaposlenih	6.600.000	7.300.000
2.	Porez na zarade	210.000	270.000
3.	Doprinosi na zarade	1.840.000	2.000.000
B	<i>Ostala lična primanja</i>	<i>902.000</i>	<i>952.000</i>
1	Prevoz	350.000	340.000
2.	Otpremnine	100.000	140.000
3.	Zimnica	127.000	127.000
4	Pomoći zaposlenima	85.000	85.000
5.	Jubilarne i ostale nagrade	30.000	25.000
6.	Ostali lični rashodi	100.000	100.000
7.	Naknade za Savjet i sjed. Savj.	110.000	135.000

Izvor: Služba finansija

U skladu sa Kolektivnim ugovorom, što je i glavni razlog rebalansa, moralo se pristupiti izmjenama rashoda planiranih za zarade. Novi Kolektivni ugovor kod poslodavca i u skladu sa njim nova sistematizacija radnih mjesta uslovljava povećano izdvajanje za zarade zaposlenih.

Shodno važećim zakonskim propisima i postojećem Kolektivnom ugovoru i za 2023. godinu su predviđena sredstva za isplatu naknade za zimnicu zaposlenima, prevoz, otpremnine, ostale lične rashode kao i pomoći zaposlenima.

Takođe, nova sistematizacija radnih mjesta kao i digitalizacija poslovnih procesa, može dovesti do promjena u iznosu opredijeljenih sredstava za lična primanja.

Stavke finansijskog plana koje se odnose na Ostala lična primanja proizilaze iz normativnih akata, odnosno Zakona o radu, Kolektivnog ugovora RTCG, Statuta i Zakona o nacionalnom javnom emiteru.

DIREKTNI I INDIREKTNI TROŠKOVI U FUNKCIJI PROIZVODNJE I EMITOVANJA PROGRAMA

Tabela broj 6

	Vrsta troškova	PLAN 2023	REBALANS 2023
1	2	3	4
	Direktni troškovi proizvodnje i emitovanja programa	4.175.100	4.068.000
1	Nosači slike i zvuka	30.000	30.000
2	Audio i video linije	141.000	141.000
3	Scenografija i šminka	167.000	205.000
4	Sport - TV prava	900.000	810.000
5	Filmovi i serije	365.000	330.000
6	TV prava ostala	-	55.000
7	Vijesti i TV prava EBU itd..	273.000	273.000
8	Kreativni i muzički program	27.000	27.000
9	Autorska prava (PAM, FC)	115.000	115.000
10	Informativne agencije	86.100	89.000
11	Spoljni saradnici	390.000	390.000
12	Intelektualne usluge	25.000	25.000
13	Službena putovanja	520.000	520.000
14	Zakupi	220.000	191.000
15	Suport portal	22.000	22.000
16	Internet, kabl.provajderi	78.000	45.000
17	Organizacije - Circom, Copeam	8.000	8.000
18	Dorada programa, proizv. i tehn. usluge	149.000	149.000
19	Sopstvena produkcija igranog programa	338.000	238.000
20	Novogodisnji program	60.000	80.000
21	Jutro iz gradova ljetnja i zimska sezona	86.000	115.000
22	Crna Gora u svjetskoj POP kulturi	120.000	120.000
23	Konkurs za idejno rešenje novog loga RTCG	-	35.000
24	Ostali troškovi	55.000	55.000

	Vrsta troškova	PLAN 2023	REBALANS 2023
1	2	3	4
	Indirektni troškovi koji su u funkciji proizvodnje i emitovanja programa	1.826.050	1.672.150
1	Materijal	135.000	130.000
2	Voda	40.000	30.000
3	Energija	583.000	495.000
4	Telefoni i pošta	55.000	50.000
5	Osiguranje	208.000	208.000
6	Radna garderoba	35.000	35.000
7	Ispitivanje gledanosti itd	46.000	46.000
8	Kamate	20.000	10.000
9	Platni promet i bankarske usluge	45.000	45.000
10	Revizija i ostale eksterne usluge	20.000	15.000
11	Ostale eksterne usluge - nefinansijske	127.000	127.000
12	Carine i špedicije	2.000	3.000
13	Edukacija, stručna literatura, novine	44.000	34.000
14	Promocija i sponzorstvo	50.000	50.000
15	Reprezentacija	25.000	25.000
16	Rezervni djelovi	60.000	58.000
17	Alat i sitan inventar	8.000	8.000
18	Auto gume	6.000	9.000
19	Registracije motornih vozila	15.000	15.000
20	Upotreba sops. vozila u posl. svrhe	14.500	14.500
21	Ostali nematerijalni troškovi, kinoteka, itd	15.000	15.000
22	Rashodi osnovnih sredstva, zalihe	23.000	8.000
23	Ispravka vrijednosti potraživanja	20.000	20.000
24	Takse, vještačenja i javni izvršitelji	8.000	7.000
25	Advokati i notari	40.000	40.000
26	Troškovi po sudskim presudama	30.000	30.000
27	Odvoz i deponovanje smeća	35.000	35.000
28	Rashodi iz ranijih godina	25.000	35.000
29	Ostali nepredviđeni troškovi	91.550	74.650

Izmjenama i dopunama Finansijskog plana Troškovi u direktnoj i indirektnoj funkciji proizvodnje i emitovanja programa za 2023. godinu projektovani su u iznosu od **5.740.150** EUR. Projekcija iznosa **Direktnih troškova** za 2023. godinu iznosi **4.068.000** EUR, dok su **indirektni troškovi** planirani u iznosu **1.672.150** EUR.

Najveće učešće u direktnim troškovima imaju troškovi TV prava za sportske događaje, filmove i serije, troškovi za koprodukciju i nezavisnu produkciju, troškovi dramskog programa, troškovi angažovanja spoljnih saradnika, službena putovanja, zakupi, audio i video linije, vijesti i tv prava EBU, troškovi autorskih prava itd.

Troškovi tv prava za sportske događaje u 2023. Godini koji su bili planirani su u iznosu od 900.000 EUR rebalansom se smanjuju na 810.000 EUR. Naime na nekim sportskim pravima su ostvarene uštede, a takođe nijesmo uspjeli da obezbijedimo prava za neka takmičenja.

Na oba kanala Televizije Crne Gore, planirano je da se emituje više od 3.300 sati filmskog i serijskog programa i to: dugometražni igrani filmovi, serijski, animirani, kao i dokumentarni programi strane proizvodnje. Nastavljajući trend povećanja kvaliteta filmskog i serijskog programa na kanalima RTCG, emitovaće se provjereni filmovi različitih žanrova koji su nagrađivani Oskarima ili imaju neke prestižne festivalske nagrade, kao i ostvarenja u skladu sa interesovanjima raličitih društvenih grupa kao i serije kao što su Klan, Državni službenik, Tajna vinove loze, Crna svadba itd. Ova pozicija rashoda sadrži i prava namijenjena dječjoj redakciji za filmove namijenjene toj uzrasnoj populaciji. Ukupni troškovi na ovoj poziciji su planirani do kraja godine na iznos 330.000 EUR, zahvaljujući povoljnijim cijenama na tržištu.

Rebalansom smo predvidjeli novu kategoriju u finansijskom planu – TV prava ostala, za one kategorije tv prava koja ne spadaju u sportska, odnosno filmska prava, kao što su kvizovi i sl.

Tokom 2023. godine biće izrađene scenografije, novi grafički dizajn i novi vizuelni identitet za različite programske sadržaje. Troškovi scenografije, rekvizite i šminke, planirani su u iznosu od 205.000 EUR i odnose se na scenografiju i „rebranding“ postojećih kao i novih emisija.

Za 2023. godinu planirana su izdvajanja produkciju igranog programa (sopstvena produkcija) u iznosu od 338.000, koja su nakon urađenih pretkalkulacija i umanjenja troškova snimanja smanjena na iznos od 238.000 EUR.

Tokom 2023. godinu nije moguće sprovesti uvođenje tzv redundantne linije za potrebe novog sistema (ista linija od 2 različita provajdera u skladu sa standardom EBU) pa projekcija ostvarenja troškova interneta, kablovske televizije itd iznosi 45.000 EUR.

Troškovi zakupa koji su planirani u iznosu od 220.000 EUR i odnose se na zakup satelita, zakup servera za potrebe portala, troškove zakupa prostora i opreme, transportnih sredstava za prevoz ekipa, poslovnog inventara i opreme itd., su smanjena na iznos od 191.000 EUR, zahvaljujući uštedama kroz povoljnije cijene postignute na

Kada je riječ o indirektnim troškovima, značajno učešće u ovim troškovima imaju troškovi energije planirani u iznosu od 583.000 EUR, a u koje ulaze troškovi električne energije, lož ulja, goriva i maziva. Ovim rebalansom troškovi su smanjeni na iznos od 495.000 EUR.

RTCG će nastaviti da ulaže u edukaciju zaposlenih i u narednom periodu prepoznajući značaj kontinuirane obuke zaposlenih i njihovu važnost za funkcionisanje poslovnog sistema. U saradnji sa domaćim i međunarodnim partnerima i organizacijama, predviđeno je organizovanje

i upućivanje zaposlenih na seminare i obuke, kao i organizovanje obuka u RTCG. Služba ljudskih resursa planira edukacije i usavršavanje zaposlenih - od snaženja liderstva i timskog duha do organizovanja radionica i kurseva engleskog jezika. Zatim društveno odgovorne inicijative, od obilježavanja važnih datuma do organizovanja humanitarnih akcija i volonterskih aktivnosti. S obzirom da se često obuke djelimično nadoknađuju od strane ino partnera to je predviđeno smanjenje rashoda na ovoj poziciji finansijskog plana.

Predviđeno je povećano izdvajanje za nabavku auto guma cijeneći potrebu za povećanjem bezbjednosti ekipa upućenih na rad van RTCG, ali i nabavke novih automobile u voznom parku.

Opšta tendencija, kako na domaćem tako i na ino tržištu, je promjena rast cijena kako roba tako materijala, radova posledično vezanih usluga. U takvim uslovima kreiranja Finansijskog plana sve planske veličine su podložne izmjenama. Predloženim Finansijskim planom je pokušano da se uvrste i inflatorna očekivanja kao i kao i dostupnost određenih roba i materijala s obzirom na globalne logističke probleme.

TEKUĆE I INVESTICIONO ODRŽAVANJE

Tabela 7 Tekuće i investiciono održavanje

1	Vrsta troškova	PLAN	REBALANS
		2023	2023
2		3	4
	UKUPNO	2.065.350	1.756.350
1	Troškovi održavanja građ.objekta i adaptacija prostora	912.000	670.000
2	Troškovi održavanja i suporta tehnol.opreme	906.850	879.850
3	Troškovi održav.postr.i opreme RTV doma, video nadzor, rasvjeta	68.500	68.500
4	Dorada portala i nadogradnja sistema (CMS)	72.000	72.000
5	Troškovi održavanja vozila i GPS	16.000	16.000
6	Ostali troškovi	90.000	50.000

Ukupni troškovi za tekuće i investiciono održavanje u 2023. godini koji su planirani u iznosu od **2.065.350** EUR se izmjenama plana projektuju na iznos od **1.756.350** EUR. Ovi

troškovi obuhvataju troškove održavanja i suporta tehnološke opreme, zatim rashode za održavanje i adaptaciju građevinskog objekta, dorade portala, troškove održavanja postrojenja i opreme RTV doma, kao i troškove održavanja vozila.

Do smanjena planiranih veličina je došlo do zbog visine planiranih izdvajanja za adaptaciju i održavanje građevinskog objekta, a u skladu sa MRS. Naime iznos planiranih radova na objektu u iznosu od 660.000 Eur je rebalansom predviđeno da budu investicija, odnosno njihovom realizacijom će biti povećana vrijednost zgrade.

AMORTIZACIJA

Tabela 8 Amortizacija

	Vrsta troškova	PLAN	REBALANS
		2023	2023
1	2	3	4
	AMORTIZACIJA	3.085.000	3.015.000

Izvor: Služba finansija

Troškovi amortizacije za 2023. godinu planirani su u iznosu od **3.085.000** EUR, a obračunavaće se u skladu sa odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda i Pravilnika o računovodstvenim politikama. Izvršenom procjenom imovine RTCG i uvođenjem rezidualne vrijednosti, projekcija je da će se iznos amortizacije biti manji za oko 70.000 EUR i da će na kraju godine iznositi **3.015.000** EUR.

Međunarodnim računovodstvenim standardima, Zakonom o računovodstvu, Kontnim okvirom i normativnim aktima RTCG, sredstva za digitalizaciju evidentirana su u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardom MRS 20 i imaju karakter državnih davanja. Standardom je propisano da se državno davanje koje se odnosi na imovinu iskazuje u bilansu stanja kao odloženi prihod, a prihod po osnovu davanja priznaje se u toku vijeka trajanja, odnosno amortizacije sredstava, kroz prihod u iznosu amortizacije. Sredstva su dakle prvo knjižena kao odloženi prihod, koji se evidentira u bilansu stanja, a ne u bilansu uspjeha, tako da se ona prikazuju i na prihodnoj strani kao prihod u iznosu amortizacije digitalne opreme, ali i na rashodnoj strani kao amortizacija sredstava za digitalizaciju, što je i prikazano u Finansijskom planu za 2023. godinu.

PLAN POTREBA ZA INVESTICIONIM ULAGANJIMA ZA 2023

U nastavku je dat predlog potreba za investicijama u 2023. godini.

Tabela 9

Red. br.	Investicije	Iznos u €
1	nabavka novih vozila	355.000
2	Cloud service	12.000
3	SKS (izrada mrežne infrastrukture - II završna faza)	557.000
4	Zamjena postojećeg vodotornja	0
5	Nabavka novih PP aparata	2.500
6	Nabavka i ugradnja novog čilera	0
7	Video nadzor II faza	0
8	OTT	605.000
9	Digitalizacija programskog arhiva	0
10	Oprema za rasvjetu i električne svjetiljke	13.000
11	Oprema za radio	38.500
12	ENG mobilna oprema	138.000
13	Oprema za mobilnu tehniku	238.000
14	Oprema za satelitski prijem signala / antena, LNB-ovi, kontroleri, spectrum analizeri	61.500
15	Sistem hibrida za digitalne telefonske linije u TV	47.000
16	Nabavka i ugradnja klima uređaja	24.200
17	Oprema za novi informaivni studio	372.000
18	Studijska oprema	54.000
19	Far za studijsku i terensku upotrebu	47.000
20	Audio oprema za TV - snimanje off-ova	14.500
21	Računarska oprema (kompjuteri, printeri, skeneri i sl.)	100.000
22	Kancelarijski namještaj oprema i inventar	85.000
23	Koprodukcija i nezavisna produkcija	385.000
24	Audio akustični paneli za virtuelni studio	10.000
25	Projekat novi studio prema Rimskom trgu	60.000
26	Digitalizacija poslovanja	50.000
27	Komentatorske kabine sa pratecom opremom	11.200
28	Softver za OS sa opremom	15.000
29	Ostalo	50.000
30	Nabavka LED zida za veliki studio	423.500

Red. br.	Investicije	Iznos u €
31	Video nadzor I faza	67.000
32	Steadicam	48.000
33	Kran za studio	67.000
34	Oprema za reportažna kola	9.000
35	TV aparati	30.000
36	Digitalizacija arhiva -digitalizovanje 1", 2" i 3/4" traka	290.000
37	Sistem za katalogizaciju arhiva	260.000
38	Broadcast IT	30.000
39	Građevinski radovi	660.000
	UKUPNO:	5.229.900

Do izmjena na investicijama dolazi iz razloga što neki tenderi nijesu realizovani u prethodnoj godini kao što su Video nadzor I faza, Steadicam, Digitalizacija arhiva -digitalizovanje 1", 2" i 3/4" traka, Sistem za katalogizaciju arhiva, a njihova realizacija je uslovljavala druge faze realizacije. Tako da se isti ponavljaju i istovremeno se odustaje od nastavka realizacije dok se ne realizuju I faze projekata.

Takođe za 2022. godinu je ostvaren pozitivan rezultat pa se iz ukupne dobiti ulaže u nove investicije.

ZAKLJUČAK

Izvori sredstava za finansiranje RTCG utvrđeni su Zakonom o nacionalnom javnom emiteru. Zakonom o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore je regulisano da se iz budžeta Crne Gore za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG, preusmjeravaju sredstva na godišnjem nivou u visini od 0.3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike. Stabilnost, izvjesnost i redovna dinamika priliva ovih sredstava su garant stabilnosti u poslovanju RTCG, koji presudno utiče na realnost plana prihoda RTCG.

Izmjena kolektivnog ugovora, povećanje zarada, programski ciljevi i ambiciozni programsko produkcionni planovi, značajna ulaganja u prateću infrastrukturu kao podršku cjelokupnom poslovanju su utiču na rashode RTCG, što nameće obavezu RTCG da bude objektivan, nepristrasan i istinski javni servis svih građana.

Kao što je već ranije napomenuto RTCG posluje u od sticanja nezavisnosti u nikada neizvjesnijem ambijentu, koji je izazvan i lokalnim i globalnim eksternim faktorima. Naprijed navedeno, dovodi do značajnih teškoća u kreiranju i realnosti ostvarenja Finansijskog plana, pri čemu će sve kategorije prihoda i rashoda biti podložne promjenama u zavisnosti od daljeg

razvoja okolnosti, kako onih izazvanih epidemijom tako i onih nastalih neizvjesnošću ekonomskih parametara i globalnom nestabilnošću

I u ovakvim uslovima RTCG će nastojati da racionalnim poslovanjem, postizanjem ušteta na svim vrstama troškova obezbijedi nesmetano funkcionisanje, proizvodnju i emitovanje kredibilnih programskih sadržaja za gledaoce. Redovno izmirenje obaveza prema zaposlenima, državi, bankama i dobavljačima, uz neometano odvijanje procesa proizvodnje i emitovanja programa predstavlja prioritet u poslovanju RTCG u budućnosti 2022. godinu.

Redovno izmirenje obaveza prema zaposlenima, državi i dobavljačima, uz neometano odvijanje procesa proizvodnje i emitovanja programa, predstavlja prioritet u poslovanju RTCG za 2023. godinu.

Generalni direktor RTCG

Boris Raonić, s.r.

